

Бурковцов А. Ю.

студент групи СП-11 ФСП НТУУ «КПІ»

Науковий керівник: **Борець Л.В.**

доцент ФСП НТУУ «КПІ», к.ю.н., доцент

ОСОБЛИВОСТІ ПРОКУРОРСЬКОГО ПРЕДСТАВНИЦТВА В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Із здобуттям Україною незалежності та початком її розвитку як демократичної правової держави виникла потреба в реформуванні як цивільно-процесуального законодавства взагалі, так і окремих його інститутів, таких як інститут участі прокурора у цивільному судочинстві.

В наш час проблема участі прокурора в цивільному процесі є актуальною, що зумовлено дискусією про майбутнє органів прокуратури, їхньою роллю в цивільному судочинстві, формою й методами реалізації прокурором представницьких повноважень та його процесуальним статусом.

Особливе місце в механізмі гарантій законності належить органам прокуратури, однією з функцій яких до розпаду СРСР була функція нагляду за судовою діяльністю, що суперечить нинішньому принципу незалежності судової влади.

В Україні питання представництва в цивільному процесі регулюється: Конституцією України, ЦПК України, Законом України «Про прокуратуру».

Основними завданнями представництва в суді вважається реальний захист та поновлення прав і законних інтересів громадян, які неспроможні через фізичний чи матеріальний стан, недоздатності повноліття, похилий вік, недієздатність або обмежену дієздатність самотійно захистити свої права або реалізувати процесуальні повноваження, а також захист інтересів держави, що порушуються або можуть бути порушені внаслідок протиправних діянь фізичних і юридичних осіб, фактичне усунення порушень закону.

Відповідно до Конституції України прокуратура є самотійним інститутом влади, який не належить до жодної з її гілок. Основним її завданням в цивільному судочинстві є захист приватних і публічних інтересів у відповідності з ЦПК та іншими законами. Так, охороняючи державні інтереси, органи прокуратури захищають права і свободи людини, а захищаючи права і свободи людини вони забезпечують захист державних інтересів. Тобто, в представницькій діяльності прокурор не може протиставити інтереси громадянина інтересам держави і навпаки.

Органи прокуратури займають особливе місце в механізмі гарантування законності. Захищаючи інтереси держави і суспільства вони можуть зобов'язати іменем держави будь-якого керівника піднаглядного органу, організації чи установи усунути порушення законів України, вчинити ряд дій по їх запобіганню та вимагати притягнути до відповідальності винних.

Прокурорське представництво, є особливим видом представництва, яке відрізняється від всіх інших. Це зумовлено тим, що прокурор має особливий правовий та процесуальний статус, який дозволяє йому здійснювати представництво від імені України, самостійно визначати підстави для представництва у суді, здійснювати представництво на будь-якій стадії судочинства та в порядку передбаченому ЦПК.

Порівнюючи прокурорське представництво з іншими його видами, можна зазначити, що воно має ряд відмінностей:

- прокурор здійснює представництво в суді від свого імені і через це жодних доручень на ведення справи йому не потрібно;

- прокурор здійснює представництво інтересів громадянина чи держави лише за певних підстав;

- представник діє лише в межах наданих йому повноважень, в той час як прокурор має право вчиняти будь-які процесуальні дії, окрім права на укладання мирової угоди;

- прокурор здійснює представництво завжди безкоштовно, цим самим даючи змогу звернутися за його допомогою найбільш соціально незахищеного кола громадян;

- прокурор має особливий правовий і процесуальний статус.

Отже, можна зробити висновок, що інститут участі прокурора у цивільному судочинстві відіграє дуже важливу роль, оскільки він покликаний реалізовувати захист державних і приватних інтересів; конституційних прав і свобод людини; захищати найбільш соціально незахищених громадян; зобов'язувати керівників піднаглядних органів, установ чи організацій дотримуватись законності, а це є головною ознакою України як правової держави.

Література:

1. Олександр Мітець Проблемні питання інституту участі прокурора у цивільному судочинстві // Публічне право. – 2012р. – №3(7) – с. 412-415;

2. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 №1618-IV [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : [сайт]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>. – Назва з екрану; Закон України «Про прокуратуру» від 05.11.1991 №1789-XII [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : [сайт]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1789-12/page2>. – Назва з екрану.